

Jak přežít střední věk

POVÍDKY ke kávě

IX.

**Hana
Hrabáková**

edice

MEA
CULPA

Jak přežít střední věk

Nikdo vám neřekne, kdy začíná a kdy končí období nazývané střední věk.

Když je člověk mladý, třicátníci mu připadají staří a lidé nad čtyřicet jsou absolutně za zenitem. Chodící mrtvolky. Prošli jsme si tím všichni.

V době studií jste v nejlepším věku.

Po dvacítce jste stále mladí.

Po třicítce, když jste si dříve mysleli, že přichází střední věk, se cítíte stále mladí.

Po čtyřicítce si myslíte, že vám uniká mládí a začnete dělat různé skopičiny. My, holky, začneme nosit růžové oblečky a co je ještě horší, některé z nás začnou zkracovat sukně a nosit mini.

Po padesátce už si někdo začíná myslet, že snad stárne, ale kde sakra prošvihl ten střední věk?

Nejhorší je, když nosíte mini ještě v šedesáti a myslíte si, že jste mladí.

Kdy tedy přijde ten střední věk? Nebo – kdy byl?

Hana Hrabáková

1. Káva

„Ahoj!“ zašveholila do telefonu moje sestra. „Dlouho jsem tě neviděla. Jak se máš?“

Kdykoli se mě někdo zeptá, jak se mám, vždy odpovím, že dobře, protože se opravdu mám dobře. „Dobře. Co ty? Co je nového?“ zeptala jsem se a Bohunka se začala hihňat.

„Představ si, jak blbnu...“ a už to na mě chrlila, co kde zapoměla, co nemůže najít, jak se naběhá, protože stále něco zapomíná. Pro něco jde, zapomene pro co a přinese něco jiného. Ostatně - jsme na tom stejně a stejně se tomu vždycky smějeme.

„Před chvílkou jsem si udělala kávičku, že se na všechno vykašlu a udělám si hezkou chvílku...“ a zase se rozesmála. „Víš, jak mám ten oblíbený hrníček?“

„Ten keramický, hnědý?“

„No, ten.“

„Rozbilas ho? Máš ho třicet let a nevážila sis ho?“ pokárala jsem ji.

„Ne, nerozabila!“ uklidnila mě. „Udělala jsem si do něj kávu, ale vůbec mi nechutnala!“ Stále se hihňala a já nevěděla, čemu.

„Byly v něm nějaké zbytky? Něčí zuby? Nebyl umytý?“ vyzvídala jsem.

„Ne. Já jsem přeskočila krok káva! Já ji tam vůbec nedala a rovnou jsem to zalila vodou!“ vyprskla. „Jak je hnědý, tak jsem to ani neviděla. Zamíchala jsem to a s takovou chutí jsem se napila!“

„Horká voda je taky zdravá,“ smála jsem se jí a dodala: „Jo děvče, stáří s sebou přináší různá úskalí.“

„Jaké stáří?“ vyjela na mě. „Já jsem ve středním věku!“ upřesnila už zase se smíchem a já se zadumala: „No, to já

teda asi taky, když jsem mladší, než ty. A to myslíš jako vážně?“

„Co myslíš?“

„Ten střední věk.“

„A co sis myslela ty?“ divila se sestra.

„Popravdě?“ zeptala jsem se. „Nějak jsem myslela, že střední věk mi skončil už někdy po padesátce.“ A se smíchem jsem dodala: „Možná po čtyřicítce?“

Vzpomněla jsem si na oslavu svých čtyřicátin, kdy jsem si opravdu připadala jako ani kočka ani pes, mládí v tahu, dítě dospělé, manžel stále stejný, žádné vyhlídky, prostě stará a nevěděla jsem, co se sebou.

„Tak kočička,“ přerušila tok mých myšlenek Bohunka: „To já jsem právě teď ve středním věku a na stáří si ještě počkám.“

„Vždyť už máš vyměřený důchod!“ upozornila jsem ji.

„Ten s tím nemá vůbec nic společného,“ odbyla mě ségra a vylíčila mi, že se cítí mladá, akorát si nic nepamatuje a nic nemůže najít. Teď zrovna hledá černý rolák.

Nakonec jsme se shodly, že my dvě jsme stále ve středním věku. Už dlouho.

2. Madeira

Zase se blíží léto a my s Janou opět vyrážíme k moři. Tentokrát jsme se utrhly a vyrazily na Madeiru.

„V našem věku je to pravděpodobně naposledy, co se vydáváme takhle daleko,“ řekla Jana, když jsme odcházely z cestovky. „Pět hodin v letadle, to už není pro nás.“

V den D nás odvezl Tonda na letiště, stačily jsme si ještě dát kávu a už jsme šly k odbavení. Pohoda. Šly jsme na stanoviště C. Všude kolem nás byli lidé, kteří drželi v rukách barevné brožurky Madeiry, které si zakoupili stejně jako my. Pohoda. Lidé odcházejí a přicházejí a my jsme si ani nevšimly, že na displeji se objevil nápis Paříž. Strčila jsem do Jany: „Hele, my asi nechceme do Paříže, to je nějaká zrada!“

Chvíli jsme koukaly, kolem nás byli sami cizinci, nikdo nehovořil česky a pak se odkudsi ozvalo, že *cestující do Paříže, necht' se dostaví...* Zkontrolovaly jsme si letenky a byly jsme na správném místě. Akorát už tu nebyli ti lidé s brožurkami Madeiry. Vtom jsme jen tak mimochodem zaslechly, že cestující na Madeiru se mají dostavit do gate D. Popadly jsme zavazadla a mazaly, ani nevěděly kam. Naštěstí jsme mazaly správným směrem, rovně, doprava, po schodech dolů a zase rovně a pak doleva. K cíli.

„Hele,“ strčila jsem do Jany, „to jsou »naši«, mají brožurky Madeiry!“ Oddechly jsme si.

Pak už šlo všechno jako po másle a už jsme byly v letadle. Usadily jsme se a netrpělivě vyčkávaly, až přijede letuška s občerstvením.

„Letos to šlo jako po másle, vid'?“ Šťouchla jsem do Jany. „Žádné vzrůšo.“

„Neruš,“ odbyla mě Jana a už se hlásila: „Prosím, dvakrát Barona!“ objednala suverénně a postarší stevard, který už měl střední věk evidentně dávno za sebou, špitl na mladoučkou letušku: „Co to je?“ Holčína, sotva dvacetiletá, mu poradila, že hruškovice.

Bylo mi divné, že stevard neví, co obsahuje jejich nabídka, nezná Barona a vyhrkla jsem potichu na Janu: „Jano! To není stevard! Je moc starej a neví, co nabízí. Neuměl ani s tím přístrojem na karty.“ Zděšeně jsem se rozhlédla kolem sebe a vykřikla: „Ježíšimarjá! Kdo řídí to letadlo!?“

Jana se rozesmála a uklidňovala mě: „Klid. Mají autopilota,“ řehkala se, chytla mě za ruku a konejšivě usadila: „Hlavně se nechoď ptát do pilotní kabiny!“ A dodala: „Na zdraví! Ten je!“ A už jsme si pochutnávaly na hruškovici. Když jsme si po pár hodinách objednávaly druhého Barona, za námi se ozvalo zamručení.

„Dejte si taky,“ otočila se Jana na pána, co seděl za námi a tvářil se divně. „Je to vynikající.“ Ale pán ukázal, že pije vodu a zdůraznil: „Já alkohol nepiju!“

Mezitím už nás letuška informovala, že za chvíli budeme přistávat. Ať jsme se nakláněly, jak chtěly, neviděly jsme ani kousek pevné země. Všude samá voda. Nebyly jsme samy, ze všech stran se ozývalo: „Máte tam u vás už nějakou pevninu? Vidíte něco z ostrova?“ Ale ani na druhé straně nebylo vidět nic, než samá voda. A pak jsme se začali snášet. Ne normálně přistávat, ale pomaloučku padat s větrem v zádech.

„Pilot sice nevěděl, co je Baron, ale přistát asi umí,“ ozvalo se zepředu. „Tuhle trasu můžou létat jen ti nejzkušenější, tudíž pánové, co už mají něco nalítáno.“

„Takže žádní zajíci. Třeba ten starej pán, co pomáhal letušce s občerstvením,“ vysvětloval nějaký kluk vedle nás.

„Oni se ale taky někdy netrefí...“ vtipkoval kdosi. „To letiště je hrozně krátké. Tak doufejme, že to tentokrát vyjde.“

Za chvíli jsme sice viděli to známé letiště na pilířích, nejprve zleva, pak i zprava, ale nakonec jsme se snesli a letadlo dosedlo.

Vyšlo to!

3. Levády, vodopády, kytky a Ronaldo

Ubytovaly jsme se v nádherném hotelu, mohly jsme chodit z pokoje rovnou na zahradu, žádný balkonek, ale krásná zahrada s palmami, oleandry a exotickou květenou, s možností pohybu podle sluníčka a s výhledem na oceán, kam jsme chodily rovnou a nemusely vůbec přes hotel. Hned večer na schůzce jsme si u delegátky objednaly několik celodenních zájezdů a také jsme si při drinku vyslechly její příběh, jak ona tady provázela, potkala krásného Portugalce a žije tu už šest let. Ale co bylo nejzajímavější, když se vdávala, příbuzní z Čech přiletěli na svatbu pozdě, a protože bylo větrno a nedalo se přistát na tom malém letišti, tak museli přistát na vedlejším ostrově, který je určen jen pro nouzové přistávání. Z letadla nikoho nepustí ven, vy sedíte a jen čekáte, třeba i do druhého dne, až se vítr utiší a letadlo bude moci vzlétnout a přistát tam, kde původně mělo. Prý se to stává. My jsme naštěstí přistáli na první dobrou. (Týden po nás dcera mé kamarádky Lenky přistávala také na tom »náhradním« ostrově. Bylo větrno.)

Večer jsme se šly projít po pobřeží a zíraly na Atlantický oceán. Byl docela hlučný a vyzářoval respekt. Slyšely jsme ho i v noci, řval jako blázen.

Hned druhý den jsme vyrazily na výlet gazíkem. Přijel pro nás takový starý otrískaný vůz, v němž seděli dva mladí lidé a táta. Jelo nás pět plus řidič, který se jen řehtal, smýkal s námi zatáčky, v úzkých uličkách sem tam o něco zavadil, drncal po výmolech a vyvezl nás do míst, kam nejezdí ani auta, natož autobusy. Nádhera. Nikde nikdo, jen mraky a čistá příroda.

„To je jízda!“ děsila se Jana. „To by chtělo panáka!“

A vedle ní se ozvalo: „Třeba Barona, ne?“

Vyprskly jsme smíchy: „Vy jste si ho v letadle taky dali? Výborný nápad, že?“ Hned nám byl ten taťka sympatičtější. Tedy jen do chvíle, než stroze odpověděl: „Ne. My jsme seděli hned za vámi!“

Podívala jsem se na Janu a zase jsme se řehtaly. „No, ale my jinak nepijeme,“ začala jsem zachraňovat situaci. „Vždycky jen v letadle, na kuráž.“ A protože jsme při první zastávce šly rovnou na pivo, moc nám nevěřil.

Jeho dcera Štěpánka nám překládala, co vyprávěl řidič. Ten každou chvíli zastavil u nějaké vyhlídky, vodopádu, u hospůdky, vyvezl nás k levádě, kde nás vysadil s tím, že máme jít pár kilometrů stále podél vody a on to mezitím objedná a zase nás naloží. V poledne nás zavezl k nějakému krásnému hotelu, kde jsme si dali vynikající tříchodový oběd, zakončený pudinkem, kávou a vínem, pak jsme se koupali na Zlaté pláži, nad kterou se tyčil hotel Cristiana RONALDA a všichni jsme si užili krásný den.

Další den jsme se s Janou zúčastnily autobusového výletu na náhorní plošinu a kromě toho, že jsme se bály v zatáčkách a také, že se zřítíme i s krajnicí, jsme se dostaly do výšky skoro dvou kilometrů. Jana se bála ještě víc než já, tiskla mi ruku a měla zavřené oči. Při dalším autobusovém výletu si dávala na oči pod brýle sáčky s cukrem, že prý ji to uklidňuje a fakt nic nevidí. Takhle to dělala vždy, když jsme jeli těmi uzounkými serpentinami, protože se jí z těch srázů dělalo mdlo.

Jednou se na nás delegátka Dominika obrátila se slovy: „Trochu nechápu, proč si vy dvě vždycky objednáváte místo úplně vpředu, když pak paní Jana nic nechce vidět.“

„Tak, ze zvyku,“ pípala jsem. „Já se ale dívám, je to strašidelně nádherné.“ A dodala jsem: „Vidíte, jak už to má Jana vychytané, ty sáčky s cukrem pod brýlemi? Fakt nic nevidí!“

Dominika se smála a s ní i pár jedinců.

„Já se jen děším, že mi pobleje nohy!“ ozval se pán, který seděl vedle přes uličku a rozesmál půlku autobusu.

„Dominiko,“ osmělila jsem se, „je to šílená cesta, samé serpenty, útesy, vyhýbání autobusů, určitě se stane i nějaký malér. Jak často to autobusy nezvládnou a padají dolů?“ Jana mi dala dloubák do boku, ale zezadu se ozvalo: „No, to bych taky chtěl vědět.“

„Nebojte,“ uklidňovala nás Dominika, „málokdy. Naposledy spadl autobus v roce 2017.“

„A?“ zeptala jsem se. „Jak to dopadlo?“

„Přežilo sedmnáct lidí,“ pípala Dominika a moc se o tom nechtěla bavit.

„To je z pětačtyřiceti docela dost,“ konstatoval bledý pán za námi. „Tipoval bych, že nepřežil nikdo, když to tak vidím.“

Dominika nás začala uklidňovat: „My ale máme brzdy v perfektním stavu!“

„To oni si ale určitě mysleli taky!“ vyhrkla jsem a dostala od Jany druhého dlouháka.

.....

Ve středu jsme se vydaly na vlastní pěst busíkem do hlavního města. Opět jsme si připadaly jako staré tety na cestách a měly strach, abychom se dokázaly i vrátit. Pro jistotu jsme měly i číslo na taxi. V dlouhé frontě na lanovku jsme vůbec nezaslechly češtinu. Byly jsme odkázány samy na sebe. Šla jsem se projít podél fronty a poslouchala, zda opravdu někde nejsou nějakí krajané a – nic.

Až se k nám najednou přiřítily dvě dámy našeho věku a zaslechla jsem češtinu. Pozdravily jsme se, ale dámy nevypadaly, že by se chtěly kamarádit. Seděly jsme společně v lanovce a já jsem se ze slušnosti zeptala, odkud jsou.

„Já jsem ze západních Čech, Iva z jižních.“ Víc nic. Dost široký pojem. Nedala jsem se a dál opatrně vyzvídala: „Jižní Čechy mám moc ráda, máme tam chatu u Třeboně.“

Té Ivě asi přišlo slušné něco říci, tak ledabyle prohodila: „Deset let jsem žila v Plavsku, to je taková malinká...“ Ani jsem ji nenechala dořící větu a skočila ji do řeči: „Znám! My tu chatu máme hned vedle ve Stráži a s dětmi z Plavska jsme strávily se sestrou dětství! Kluci měli koně Emilku a naučili nás na něm jezdit.“